

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14PPOm/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124200920
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Tomašovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124200920.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. P., M.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov - matka: L. L., M.. X.X.XXXX, A. Q. A., a otec: L. B. P., M.. XX.XX.XXXX, t.č. pobyt neznámy, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d' u j e neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloletého R., M.. XX.XX.XXXX, do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, do Centra pre deti a rodiny Trnava, Botanická 46, Trnava, ktoré neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 14P/31/2023.

II. Súd u s t a n o v u j e Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, J. Bottu 4, Trnava, za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletého R. v konaní.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 1.2.2024 o 13:50 hod. bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, a to do Centra pre deti a rodiny Trnava.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol odôvodnený tým, že dňa 1.2.2024 sa na tunajší úrad OSPODaSK dostavila matka maloletého spolu so synom R. a požiadala o okamžité umiestnenie dieťaťa do CDR. Matka ďalej uviedla, že do dnešného dňa žila s dieťaťom a s partnerom R. U., ktorý má byť biologickým otcom dieťaťa, na adrese U. XX, A., no dnešného dňa sa museli vysťahovať a nové bývanie majú zabezpečené u nejakého kamaráta len pre seba, R. tam ísť bývať nemôže. Maloletý bol už v minulosti dočasne zverený na základe uznesenia Okresného súdu Trnava č.k. 14PPOm/1/2023-9 zo dňa 21.3.2023 do Rodinného detského domova Trnava. Uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 14P/69/2023-14 zo dňa 25.8.2023, bolo predmetné neodkladné opatrenie zrušené, nakoľko si matka upravila svoje pomery a odpadli dôvody pre zotrvanie dieťaťa v CDR. Matka spolu s partnerom sú nezamestnaní, nemajú žiadne finančné prostriedky, nemajú peniaze na zabezpečenie základných potravín, doteraz žili len z požičaných peňazí a z potravinovej pomoci z Trnavskej arcidiecéznej charity. Z rodiny nie je nikto, kto by sa vedel o R. postarať.

3. Súd sa oboznámil s podaným návrhom a s obsahom spisov tunajšieho súdu sp. zn. 14PPOm/1/2023, sp. zn. 14P/69/2023 a sp. zn. 14P/31/2023. Okresný súd Trnava uznesením č.k. 14PPOm/1/2023-9 zo dňa 21.3.2023 nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol maloletý R. dočasne zverený do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, do Rodinného detského domova Trnava, n.o., Bratislavská ulica 5255/8, Trnava. Zároveň súd výrokom II. uznesenia, začal konanie vo veci náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa a vo veci uloženia výchovného opatrenia, ktoré konanie je na tunajšom súde vedené pod sp. zn. 14P/31/2023. Vzhľadom k tomu, že matka si medzičasom upravila podmienky na výchovu a starostlivosť o dieťa a teda odpadli dôvody pre zotrvanie dieťaťa v CDR, Okresný súd Trnava uznesením č.k. 14P/69/2023-14 zo dňa 25.8.2023, zrušil výrok I. predmetného neodkladného

opatrenia, ktorým maloletého R. zveril do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov a predmetom konania vedeného pod sp. zn. 14P/31/2023 zostalo už len konanie vo veci náhradnej starostlivosti o dieťa.

4. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (1) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak. (2)

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (1) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. (2)

8. Podľa § 328 ods. 1 až 3 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. (2) Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať. (3)

9. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. (2)

10. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. (1) Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. (2)

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

14. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

16. Podľa § 365 ods. 1 až 3 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. (2) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (3)

17. Neodkladné opatrenia sú primárne upravené v ustanoveniach § 324 a nasl. CSP, pričom ustanovenia § 360 a nasl. CMP upravujú potom len niektoré otázky týkajúce sa neodkladných opatrení súdu, a to ako výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého dieťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa.

18. Navrhovateľ sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal umiestnenia maloletého v zariadení, ktoré by maloletému poskytovalo potrebnú starostlivosť z dôvodu, že matka s maloletým sa museli vysťahovať z bytu, v ktorom doposiaľ bývali a pre dieťa od dnešného dňa nemá zabezpečené žiadne bývanie. Navyše, spolu s partnerom nemajú žiadne finančné prostriedky, a to nielen na zabezpečenie si bývania vhodného pre dieťa, ale ani len na potraviny, keď aj doteraz žili z potravinovej pomoci. Z tohto je zrejmé, že matka nedokáže dieťaťu zabezpečiť ani základné životné potreby, a z rodiny ani blízkych osôb nie je nikto, kto by dieťaťu mohol zabezpečiť starostlivosť.

19. Po oboznámení sa s návrhom a ostatnými listinnými dôkazmi mal súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, keď bolo osvedčené, že maloletý je v súčasnosti bez potrebnej starostlivosti, ktorú matka ani nikto z príbuzných nevie zabezpečiť, čím je vážne ohrozený život a zdravie maloletého dieťaťa. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné maloletého dočasne umiestniť do Centra pre deti a rodiny Trnava.

20. Podľa § 30 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

21. Podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

22. Podľa § 31 ods. 3 ZR, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

23. Podľa § 31 ods. 4 ZR, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

24. Podľa § 68 ods. 1 a 2 CSP, v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. (1) Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje. (2)

25. Podľa § 69 CSP, súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

26. Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

27. V zmysle citovaných ustanovení súd ustanovil maloletému vo výroku II. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletého dieťaťa v konaní o neodkladnom opatrení. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa bydliska maloletého miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, ktorý aj vedie spisovú dokumentáciu maloletého dieťaťa, pričom návrh na ustanovenie blízkej osoby za opatrovníka podaný nebol.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto uznesenia je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Proti výrokom II. uznesenia odvolanie nie je prípustné.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.